

LO CAMP DE TARRAGONA

PERIÒDICH CATALANISTA

Any 7.—Núm. 283.—Dissapte 6 de Janer de 1906

LO QUE VOLEM

«Volém la llengua catalana ab caràcter oficial y que sien catalans tots los que desempenyin càrrechs públichs: volém Cortes catalanas, no sols per estatuir nostre dret y lleys civils sino tot quant se refereixi a l'organissació interior de nostra terra: volém que catalans sien los jutges y magistrats y que dintre de Catalunya se tallin en última instancia ls pleys y causas: volém ser arbitres de nostra administració, fixant ab entera llibertat las contribucions y impostos, y volém, en fi, dintre Catalunya.» (Del manifest de l'Unió Catalanista de 16 de Mars de 1897)

ANY NOU

L'any que acaba de passar, dona un balanç desastros per l'Estat espanyol. Per duda tota esperansa de mellora, agostat lo país, los governs sense altra deria ni cap més programa que viure al dia, esgarrifa verament girar la vista a l'horitzó. Bromas sinistres s'aixecan, amenaçadoras, preludi d'una tempestat que va acostantse. Quin será'l nostre pervenir?

«D'Orient ne vé la llum; d'Orient n'ha vingut sempre la grandesa», deya ja fa molt temps un estimat amic nostre en aquestas mateixas planas. Y l'Orient pera Espanya s'ha aplecat del tot: com si no existís. Las ratxas sanitosas de Llevant han sigut deturadas pels governs de Madrid que, acostumats a la vida raquítica de las tenebras, sembla que l'esplet de llum los fereixi ls ulls.

En cambi'l vent de Ponent que resseca los camps y atueix tot desitj de vida, s'ha desfermat en aquests darrers temps y es amo absolut de la nostra terra. Las nostras afirmacions sanas y vigorosas, los nostres ideals riallers y clars, són contrastats per un seguit de negacions brutales.

Los anys se'n van però'l recort queda y perdura y's trasmet d'una generació a la altra. Per això després de tant de temps d'opressió y de decadencia ha ressucitat en lo nostre cor l'anhel de la perduda autonomia; per això després de tant de temps de veure despreciat lo nostre idioma, ha renaçut triomfant y esplendorós fent enra la parla dominadora; per això també, al caliu dels tristos recorts de l'any que ha passat, refflorirà demà'l nostre ideal sense que ningú pugja impedir que s'escampin per l'ambient los seus perfums reconfortants.

Passarán depressa'ls anys malestruchs que restan encara. Una joventut forta, decidida, somniadora, si, però somniadora de la realitat que troba a faltar pera viure, empeny lo mal temps. Ella es la nostra esperansa, ella'ns porta'l consol en los neugitosos temps que patim. Ella'ns assegura la més esplendent victoria en época no llunyana.

Donchs, cal confiar, cal tenir la més ferma seguretat en lo nostre pervenir. La joventut no fóra més que una paraula buida si darrera d'ella no vingüés l'assoliment del desenrotlló complert de l'home, la manifestació més exhuberant de la vida, la consagració d'aquesta mateixa vida ab la total creixensa de las facultats fisicas y intellectuals. Y nosaltres, no sols som un poble jove, sino que tenim guanyada la joventut d'aquest poble....

La ponentada butará encara ab més força, enlletgirá'l nostre cel puríssim, cubrirá'ls horitzons ab preludis de tempestat y potser ab desfets temporals. Però, la esperansa nostra no minvará, ni'l caliu de las ideas que'ns han portat a la vida pública s'esmortuirá gens ni mica, perquè si al carrer nos privan de ventarlo, la llar catalana es prou gran pera anarlo alimentant en presencia dels fills y dels amichs fidels, fins a convertirlo en foguera inmensa quinas flamas, sense por a res ni a ningú, s manifestin públicament y enllassin a la nostra gent en una comuna aspiració.

Lo balanç de l'any passat es trist, es miserable, es fatal ¿qui ho dubta? Mes nosaltres, que posseim la veritat, que mirrem a l'Orient, que tenim segura la grandesa, seguirem signant a l'Espanya l'únich camí de redempció, l'única llum salvadora, l'estel de l'autonomia que assenyala a reys y pobles la ruta que han de seguir

pera assolir la propia felicitat y'l respecte dels demés.

L'idea de Patria

segons las autoritats castellanias (1)

Un dels amos ab qui va estar lo célebre Scipión fill de la Coscolina avans de que entrés a servir a aquell célebre personatge que, ab lo temps se va anomenar lo molt ilustre senyor D. Gil Blas de Santillana, va ésser ab un tal D. Ignacio de Ipiña, pedante madrileny que tenia per ofici y benefici compendre lltbres que reventia després; y que escribia ab tan única y maravellosa trassa que en lloch de ploma y tinta com per escriure solen usar lo comú dels mortals, no se servia més que d'unas estisoras y un filferro que entregava al seu patje o secretari. Anava ell llegint y fullejant tants llibres com a la mà li venian y aixís com anava llegint, retallant ab sas implacables estisoras los trossos que d'ells li semblavan bé, y que per sa part anava'l secretari enfilant ab un filferro a acabat.

Aquest sistema y modo d'escriure extés considerablement després del senyor Ipiña, escambell socorregudíssim d'aquells savis a la violeta que tant admirablement va satirissar Cadalso, no deixa de tenir en certs moments las sevas ventatjas y especialment serveix, quan en la polèmica's pot usar d'entre tots los arguments que'ns ensenya la filosofia, aquell indestructible que consisteix en probar la proposició discutida adhuiunt únicament lo afirmat per la mateixa autoritat contraria.

Aquesta ventatja resulta més gran, si la argumentació s'ha d'aplicar a materias o enunciats que en determinadas circumstancies, o mirats baix un punt de vista que encara que pot ser que no sigui'l verdader és bastant comú, semblan pecaminosos, agraviadors y punibles. Perque certament sino vivim avuy en aquells temps en que Beaumarchais compadia'ls espanyols perque tota la seva expansió política y literaria quedava reduida als caustichs humorismes de Figaró, no deixa de tant en tant d'haverhi moments en que ab tot y haber passat un sigle de

muertes, asolamientos, fieros males,

sembrats arreu pera conseguir una llibertat desde fa cent anys tant campanejada, casi bé és precís pera tractar las materias avans aludidas recorre al sistema de don J. M. de Larra, qui cansat de llapis roig, retalls, censuras y denuncias, se va reduir a tallar los seus articles pel patró d'aquell que compendia en lo titol tot un sistema y que va batejar ab lo nom de *La alabanza ó que me prohiban éste*.

Aquestas reflexions ocupan instintivament lo pensament, al veure reproduhits de tant en tant en las discussions parlamentarias y sobre tot en las polémicas de la premsa de Madrid, aquella pila d'esclamacions, dicteris y arguments efectistas

(1) Llegim en *El Poble Catalá*:

«D'un concert que va donarse dias passats a Barcelona, una autoritat va volerne saber per endevant lo programa y la lletra de las cansóns.
«Una d'ellas era *L'Emigrant*, l'hermosa melodia «en Vives sobre paraulas d'en Verdaguier. Y la «excelta lletra no va agradar...
«Aquell *dolsa Catalunya—patria del meu cor*, «del comensament, hagüé de substituirse per un «*dolsa Catalunya—terra del meu cor*. Y aixís va cantarse.»

Es per això que creyem oportú reproduir aquest treball publicat ja fa molt temps en una revista catalana.
N. de la R.

que tenen per base l'ingratitude, lo desamor y més que això'l terrorífich separatisme dels catalans; quan algú de nosaltres diu o dona a entendre que segons lo seu criteri la patria seva és Catalunya.

Perque es lo cas que llegim en los clásichs, genuinament castellans, los mestres indiscutibles de la puresa y de la propietat del llenguatge; una frase reproduida y tornada a reproduhir en tots los seus escrits, de la que resulta que ells, las autoritats per excelencia, usan la paraula *Patria* en lo mateix sentit y ab lo mateix valor en que la usen los catalans. «Per que donchs, nosaltres, combatuts y discutits, no'ns hem d'amparar en l'autoritat que més indiscutiblement acatan los mateixos que'ns combaten a nosaltres?»

Heus aquí lo que és aquest estudi (si estudi se'n pot dir de lo escrit ab lo sistema del Doctor Ipiña) que bé podria calificarse d'inventari y més propiament d'enfilat de retalls dintre un filferro: una demostració d'una de las tassis més combatuda entre nosaltres, sense argumentació de cap mena; una senzella anotació d'autoritats, y una defensa en que l'advocat deixa'l seu sitial pera oferir lo lloch als

gun dia en qualsevol de las polémicas que vindrán, a algú li és útil tenir a la mà lo que dihuen las autoritats castellanias sobre aquesta materia, aquí van tres filferros separats: un de poetas clásichs, un de prosistes clásichs y un d'escriptors més moderns, prosistas y poetas igualment respectats com a autoritats.

Si altra utilitat no tenen, d'una cosa servirán que no deixa de tenir la seva importancia, y és pera demostrar que castellans y catalans pensan, en una de las cuestiones que més semblan allunyarnos, exactament de la mateixa manera: és a dir que ells, ó a lo menos de entre ells los mestres, pensan com nosaltres.

Y que té en realitat d'estrany, si'ls nostres comuns pares los llatins, aplicaban la paraula y l'idea com la apliquem los catalans?

Així per exemple, Tácit en lo llibre tercer de las sevas historias diu que'l capità Paulinus defensava ab especial punt lo *forum Julii* (lo presidi de Frejuli) que *Paulino patria Forum Julii*, perque era la seva patria; y més avall pera anatemisar a una llegió que va assaltar en una revolta civil las murallas de la mateixa Roma, diu que era de funest exemple veurer la guerra entre germans *ante ipsa patria moenia*; *moenia* murallas, que certament no tenia la gran republica Romana sino precisament la ciutat.

Y Corneli Nepos, pera fer lo més gran elogi del famós Timoleu explicant com va lliurar a la ciutat de Corintó d'ahont era fill, diu parlant de ella *ut et patriam in quo erat natus oppressam a tyranno liberaret*...

(Seguirá).

L'obra del Diccioniari Catalá

L'ilustre Magistral de la Seu de Palma, Mossèn Antoni M. Alcover, continuant ab lo seu fervor sempre creixent la noble tasca empresa a favor de la nostra llengua catalana, acaba de publicar lo *Bulleti del Diccioniari* corresponent als mesos d'Octubre-Novembre y Desembre, d'una seixantena de páginas rublentas de doctrina, estudis, noticias y novas que's fan llegir de debó.

Las trenta quatre páginas primeras hi són empleadas ab l'interessantissim estudi continuació sobre la *Toponimia*, remarcanthi l'importancia que aquest ram té

dintre la nostra morfologia, donanthi senllas mostrás d'unas llargas y hermosas llistas de noms y estudiant *fontes y oriens dels noms de lloch y de casa que duen l'article masculí ES S (EQ C)*; y dels *noms de lloch y de casa acabats en ACH-ACHS*, provinent dels llatins y grechs acabats en *acus-acum y iacus-iacum*.

Ab tot y no ser definitiva aquesta important secció de *Toponimia*, es un de tants altres treballs que diuen per si sols ahont pot arribarse ab las tasques de Mossèn Alcover, qui va tan provist y s'hi sent tan fort.

Segueix un altre treball sobre la publicació de la *Crònica del Conqueridor* per los senyors Ferrer y Vidal, tot ell de censura justa y probada, y fem notar aquí, que al parlarne nosaltres abans que's comensés a publicar aquell bellíssim llibre per los senyors Ferrer y Vidal, ja indicaren previament lo nostre vot, quina censura avuy ratifiquem, desitjant parlarne més detalladament un altre dia.

Vé després la *Crònica del Congrés de la Llengua Catalana*, la qual se fa llegir y encomana entussiasme. Com ne parlarèm abras del Be'a no'n donem avuy detalls, nitiva y ab embé la publicació de las bejavan de temps.

Segueixen després las seccions ordinarias del *Bulleti* y una *Crònica* y unas *Advertencias* del tot interessants pels qui'n són colaboradors del Diccioniari; y's reparteixen la *portada* y l'*Index* del segon volum del *Bulleti*.

Conté aquest número lo següent *sumari*:

Perque serveix la *Toponimia*.—*Crònica del Congrés de la llengua catalana*.—*Obras catalanas escullidas per ferhi cédulas*.—*Seccions del llenguatge vivent triadas per recullir paraulas*.—*Colaboradors qui tenen poca són*.—*Crònica de l'Obra del Diccioniari*.—*Advertencias*.

POLÍTICA LOCAL

No es un secret pera ningú lo succet ab motiu de la constitució de l'Ajuntament de Tarragona y'l desairat paper qui han representat los quefes del republicanisme. Es per això que ho volém registrar en aquestas planas fenthi'ls comentaris que mellor nos semblin, pera ensenyansa y exemple d'aquells que encara creuen que l'esdeveniment de la republica predica pels Lerroux, Nougues y Mayner, portaria la felicitat d'Espanya.

Ja sab tothom que cada cambi de govern provoca una perturbació política a Tarragona, perque dividits los polítics del torn pacífich en duas o tres fraccions o dissidencias, cada una d'ellas aspira a l'hegemonia que s'adquireix y sagella ab lo nomenament d'Alcalde. Ara, com abras vegadas, lo plet estava entaulat entre Marianao y Cañellas y'ls esforços que per una y altra part se feyan pera obtindre l'ansiada R. O. eran grans, terribles, esfereidors... Diputats, senadors, ministres, ¡qui sab quanta gent intervenia y empleava llur influencia a favor d'un dels dos bandos!

Donchs, veusaquí que a darrera hora prenen part en lo litigi'ls Srs. Nougues y Mañé, diputats republicans, y, després de molt bregar, convenen ab lo Ministre de la Gobernació que's deixaria a lliure e'cció dels Ajuntaments de Tarragona y Reus la designació d'Alcalde, ab la condició de que'ls republicans d'un y altre capitol haurian d'elegir un *regidor monárquich*. A Reus la *comedia*'s representá a

la perfecció y sortí ellegit un dels pocs regidors afectes a la Monarquia, el senyor Casagualda.

Mes, a Tarragona, alguns republicans que encara no deuen haver perdut lo seny, s'encararen ab lo Sr. Nogués y li digueren que ja eran prou grans, que no necessitaven los consells ni admetian las imposicions de diputats ni ministres, que si'l Govern deixava l'elecció a l'Ajuntament, farien lo que'ls semblés bé. Lo disgust que tingué'l Sr. Nogués no es pera contar; ¡Ell que havia donat paraula d'honor... republicà a un ministre de la Monarquia, assegurantli que tot estava previst, que tothom creuria, que no passaria res!

Esverat en Nogués, corregué a Reus, cridà a n'en Mayner, y aquest ab la seva habitual eloqüencia... tampoch pogué convence als republicans refractaris. Conferencias, súplicas, retrats, amenassas, fins soroll de cascabels... res pogué fer comoure aquells cors de roca.—Vaja, senyor Nogués, no'm fassi tan tonto—contan que li digué un regidor del partit qui per llur naturalesa rebecca está impedit d'anar may a favor del govern;—jo ab aquesta qüestió estich disposat a fer com l'Apotecari d'Olot, preu per preu, me quedo ab la vara.—Es que ara no's tracta de l'Apotecari d'Olot, sino del del Port!—replicà en Nogués.—Tant se val—digué l'altre,—tot és qüestió de putingas y paños calientes. Aquest nomenament no vá. La ponencia hi posa'l veto!

Y no hi hagué remey. A la una de la nit, quan ja s'havia rebut la disposició del Govern que deixava l'elecció de l'Alcalde a l'Ajuntament, en Nogués hagué de telegrafiar al Ministre aquestas o paregudas paraulas: *A pesar titánicos esfuerzos Mayner y mios, correligionarios estan decididos nombrar alcalde republicano. Mande real orden; y efectivamente, a dos cuartos de tres de la matinalda's rebia'l telefonema ab lo nomenament del senyor Cuchí.*

L'endemà la premsa publicava la noticia d'haver sigut designat inspector de policia D. Joseph Masalles. Aquest senyor deü mostrarse agrait a l'intransigencia dels republicans, perquè si arriban a fer bondat, molt nos temem que la credencial l'haurian reservada pel Sr. Nogués com a premi dels seus relevants serveys. Los pastels de postres ja fa dias que están encarregats y cuits si no menten las nostras noticias. Ah! Serviran de tovallóns higiènichs los últims números de *La Justicia*.

La qüestió del Francolí

En un telegrama de Madrid d'aquests darrers dias hem vist que'l Govern ha concedit l'autorizació pera sangrar lo llit del riu Francolí pera derivarne 92 litres d'aigua per segon. Lo projecte Xaudaró sembla, donchs, que porta trassas de realisarse si'ls interessats no cuitan a interposar los recursos que la lley los proporciona pera defensar llurs drets. De totas maneres, queda ben demostrat que pera'l govern que patim són més atendibles los particulars beneficis d'una empresa qual-sevol que las justissimas reclamacions del gran nombre de pobles afectats y amenassats d'inminent ruina pel malhaurat projecte.

Y per què això? Senzillament, perquè aitals projectes suran mercès a l'influencia de determinants personatges; perque, segons de públich se diu, hi ha diputats que no reparan en posar l'investidura que'ls fou otorgada pels vots dels pobles al servey d'empresas explotadoras y contra'ls mateixos pobles que'ls ellegiren; perque aquestas empresas están en disposició de obrar en una forma a la que no están acostumats ni poden recorrer'ls pobles faltats de padrins y bastonejats pels *padrastres*

Què'ls fa a n'aquests personatges, a n'aquests diputats, a n'aquestas empresas que tota la conca regada pel Francolí, desde Picamoixons al mar, s'enruni y's trobi'l mellor dia aclaparada per la més terrible miseria? Res: aprofitaments seculars, riquesa acumulada a forsa de suors y de treballs d'una pila de generacions, herms y pedregals convertits en horts esplendorosos pel geni de la nostra rassa, tot se fa enrra devant de l'ambició, de l'influencia y del favoritisme.

No sabem las decisions que's pendrán ni quina será l'actitut dels pobles interessats, però desconfiem de tot devant de la indiferencia ab que ha sigut acullida la noticia que'ns ha fet agafar la ploma. Fins

ara ni una protesta, ni un pas, ni un senzill comentari. Se veu que'ls qui de la cosa pública viuen tenen prou feina a repartirse las miserables engrunas que la constitució dels ajuntaments proporciona. Los interessos dels pobles afectats pel projecte Xaudaró, ben poca cosa són devant de la política sense entranyas que tot ho malmena.

Però ja vindrán las exclamacions. Quan comensin las obras, quan lo nostre noble y honrat pagès del camp vegi que li roban lo pá dels seus fills, quan engegats los pobles per una ira justissima y perfectament explicable s'aixequi esfereidora revolta y lo que no ha pogut deturar lo clam de la rahó ho deturin los tres y'l vessament de sanch, allavors sí que'n sentirem d'exclamacions dels mateixos que avuy callan, dels mateixos que avuy han contribuït a que suri lo que en cap país civilisat s'hauria permès.

Perà que aquest trist moment no arribi, y a falta d'altra més autorisada, nosaltres nos apressèm a alsar la veu, tot advertint als pobles de la conca del Francolí que no's deixin enlluernar per enganyosas promesas, puig que'l negoci no té entranyas y a tots los medis se recorrerà pera calmar l'excitació produïda y fer que en día no llunyà solucionin los maüssers de la guardia civil lo que avuy encara pot alcansarse dintre de la lley.

Y mentrestant, no estarà tampoch de més que'ls pobles vagin esbrinant quins han sigut los grans personatges y'ls diputats que han contribuït ab sa influencia a portar la pertorbació en lo nostre Camp, pera que comensin a estudiar la mellor fórmula d'agraïr'losi'ls seus desinteressats serveys. Una de las mellors virtuts dels pobles es tenir memoria.

UNA IDEA ESTRAFALARIA

Era difunta la senyora de la casa; pobre senyora! Model de fillas, primer, d'esposas després, havia fet son darrer badall, ab tota la serietat deguda, sense apressarse gens ni gota, ab pausa, ben despatxats sos passaports, despedintse de tothom y fent lllensar llastimosas queixas al seu desconolat espòs que, fora d'unas quantas barallas sense conseqüencias, ha... de Thulé.

Don Romualdo, marit de l'interfecta que responia, en vida, al dolcíssim nom d'Adelaida, plorava; los fills ploravan; la mamá-sogra plorava; munió de parents y parentets de tota mena també ploravan. Era molt natural; havia arribat l'hora de l'eterna separació y'l fuster macabra acabava de girar la clau al pany artístich d'una caixa molt luxosa, darrera estada de l'Adelaida. Lo dol, que havia de ser presidit por D. Romualdo, no esperava més que la comunitat de la parroquia que aquell dia trigava més del regular. Era un enterro de primera y tot se feya ab calma.

Era fosca l'habitació de D. Romualdo; riallera y ben illuminada, de costum, aquell dia hi prenia part en lo dol de la familia y'l sol casi que no hi entrava per las esclexas dels postissos dels balcons altíssims que donavan a una via principal.

Vehins dels altres pisos havian baixat a pendre part en la trista festa y s'havian anat asseyent aprop de la cambra de la difunta, fent companyia als que quedavan. Entre ells havia prè's lloch un matrimoni del segon pis, porta esquerra, que era forsa amich de la difunta y que s'havia presentat, naturalment, adoptant un aire de circumstancias; la senyora, molt agraciada per cert, portava un vel que tapava gairebé per complert la seva alegre carissona que no hi enquadrava en aquell mitj de tristesas y malauransas, y no més deixava veure la punta d'un nasset de tan agradosa textura que era ell, que al dir d'en Pepe, lo marit, havia sigut la causa del casori; era a la qüenta en Pepe, home que s' enamorava pel nas y'l de la seva senyora era perfecte.

—Que vols que ti digui, Adela,—mormola a cau d'orella en Pepe;—no crech que valgui la pena de que D. Romualdo estigui tan desesperat; lo nás de D.ª Adelaida no anava enlloch, era molt xato.

—Calla home;—contestava l'Adela,—casi a punt d'esclafar de riurer, al veure que'l seu marit donava mostrats d'amohinarse.

—Noya; això'm cansa.

—Però, Pepe? Pren paciencia, home; los capellans no poden tardar; tot seguit enllestran y allavors se'n podrèm torná a caseta.

—Massa trigan aquests capellans—rondinava'l Pepe.

Un plor esgarrifós havia imposat silenci, un plor que llensava la mamá-sogra.

—Ay, Déu meu! Quina filla perdol! Aquell plor era la senyal de la general desbotada y un devassall de llágrimas y exclamacions vingué a animar, si se'ns permet aquest sarcasme, l'encongiment de tots aquells cors que atribulats ja casi no podian batre.

—Ay, mamá!—deya una noyeta de 12 anys.

—Que noche aquella,—responia ben baixet en Pepe a la seva Adela.

—Calla, home; sempre serás boig—deya poquet a poquet la seriosa Adela;—me farás perdre la compostura y això es un compromís molt gran; què dirán, després?

—Què vols que digan—murmurava en Pepe,—que som ben tontos de pendre tanta pena per cosas que no'ns van ni'ns venen,—y en Pepe, mitj cansat y perdent la paciencia, exclama pujant una mica de tò:

—Això no es més que comedia, Adela.

—Sí, senyor, sí, D. Pepe,—exclamà entre llágrimas D. Romualdo, que no havia sentit més que la darrera mitja paraula.—Avuy me tocava anar a la vela.

—Avuy, D. Romualdo? Aixís vostè deü fer com los inglesos, que esperan lo disparte per fer la...

—Naturalment, home; es avuy la vela a la parroquia,—diu l'Adela,—intervenint en la conversa, veient que en Pepe comensava a dir barbaritats; cosa que li acostumava a succeir massa vegadas.

Que'm permeti'l llegidor quatre paraulas que venen molt a tò; a fi de poguer fersé ben cárrech dels fets que'm proposo relatar; fets veritables y que no's comprendrian si abans no procedís a donar una deguda explicació de qui era en Pepe. Home que passava dels quaranta y que, per consegüent, anava ja de devallada, no per això havia deixat de ser lo mateix Pepe d'una vintena d'Abrils enrrera; no havia canbiat, continuava jove y casi criatura y feya criaturadas. Una fortuna ben mitjana y ben sencera'l feyan; allavors, un partit ben acceptable, que havia decidit a l'Adela a fersé cárrech, prenentlo, com si diguessim, a benefici dels seus quartos que l'esposa procurava conservar, mello-rant de passada a l'espòs que li havia ca-

rra y ven apaxitad; però no'ls eran tot delicias y si bé la bossa la portava sempre ben pleneta, en cambi també tenia l'ay al còs tot lo sant dia, y sempre's veya obligada a serhi al quite, estalviantli tota mena de papers ridícols que'l genit lleuger y llenguerut d'en Pepe li podia fer representar.

—Me'n vaig dalt, ja torno, Adela...

—Ahont vas, ara? Pepe?—pregunta l'Adela, mitj escamada.

—No's pot dir, Adela; ja ho sabrás de aquí a una estona. Y en Pepe s'alsa y surt sense dir paraula.

—Que no's troba bé en Pepe?—pregunta D. Romualdo.

—Es la calor; ha dit que tornava a baixar desseguida.

—Val més aixís; miri, jo, d'ensá que ahir se va morir l'Adelaida, tots me sembla que han de finir, Qui s'ho havia de pensar; miri, quan va arribar lo metje, li va pendre'l pols y girantse cap a mi'm va dir: Vaja, D. Romualdo, me sembla que ja podèm dir que tenim dona.

—Sí que's va equivocar.

—No senyora, no; lo Doctor Picardas hi entèn molt; però ja veurá... era la darrera malalti...

Vinga altra vegada llágrimas y més llágrimas; semblava mentida que d'aquells ulls ne poguessin rajar tantas riuadas!

—Ja són aquí! Se m'emportan la filla!—exclama llensant un crit de congoixa la mamá-sogra,—que acabava de sentir los cants dels capellans que ja eran baix a la porta...

Efectivament; la comunitat era arribada y'ls empleats benemerits de la neotafia feyan sa esgarrifosa aparició, negres y tètrichs...

Darrera d'aquests una senyora tota mudada y ab un vestit ben elegant entrava en l'enfosquit saló d'ahont poca estona abans havia sortit en Pepe. Era alta, desgarbada, de caminar decidit y semblava coixeir pam a pam lo pis que trepitjava. La senyora endiumenjada y quin vestit alegre y de colors clarets, que un sombre-ro plè de plomas y coloraynas acabava de fer encara més vistable, contrastava horriblament ab l'indumentaria trista y plorosa de la mustega concurrencia que contemplava, ab la boca oberta, la rara aparició. Aquesta se dirigia directament a la cadira desocupada, que havia deixat

buida'l marit d'Adela que, sorpresa, se comensa a mirar la taciturna visita que havia ocupat lo lloch del seu marit y llensa un crit d'admiració al reconeixer las sevas prendas.

—Però, Pepe!

Al sentir Adela, tots se miran la forastera que, veientse objecte de la general atenció s'alsa y, fent una còmica reverencia, pren la paraula, dient:

—Ja veurán; los hi vist a tots tan tristos que hi cregut que convenia alegrarlos un xiquet y es per això que hi canbiat de trajo.

Era'l cas tan inesperat y estrambòtich y en Pepe havia xocat tan ab aquella sortida de tò tan impensada, que una rialla general s'escapá de tots los llavis y sense poguerhi fer més, la mamá-sogra, l'espòs de la difunta, los fills y fillas, los parents y fins l'Adela, ab lo dol dins del cor y l'hilaritat pintada en las caras feyan pas a l'ataut de la difunta, que en aquell moment passava pel seu devant al mitj d'una gatzara endiablada y que qui ho sab si també reya adintre de la caixa D.ª Adelaida.

Los capellans cantavan y'l dol, presidit pel desconolat espòs que no podia aguantar lo riurer, anava seguint escaldas avall la morta, ab gran esvahiment de la gent que ho veya y no's podia explicar quina era la causa.

Més tart, l'Adela amonestava severament al seu marit per aquella feta tan fora de costum.

Y'n Pepe contestava:

—Adela; valen més riallas que plorallas.

DOCTOR PALAUET.

L'aranya

Una vegada era una aranya.

Arraulida de fret, amagada entre las tarinyinas de l'estable, passá bona part d'hivern. Las moscas eran mortas; los mosquits que a l'istiu zumzavan en aterradors exèrcits, havian desaparegut; las sargantanas y'ls dragóns, las llagostas y las formigas aladas, qui sab ahont havian anat a raure!

L'aranya, que era tota bonatxassa, s'entrtstia entre'l fret y soletat. Una nit, la seva maravellosa randa dels seus fils subtilíssims, penetrant per las esquerdas de l'estable abandonat. L'aranya, lentament, dolorosament se retirá a la seva tenda, y's disposá a dormir tota l'hivernada. Suau misantropia li penetrava a l'ànima, y si no hagués sigut tan bona, hauria envejat las aranyas que campavan per la casa del rich Simeó. Perquè'l casal era confortable y la dona de Simeó era bruta y deixava a las artísticas bestiolas en santa pau.

Y l'aranya s'adormí. No sapigué may ella mateixa quant temps havia jegut. Potser hauria dormit per sempre més, si no l'hagués despertada un plor de criatura.

L'aranya estrá las potas per desvetllarse complertament, y guaytá.

Vegé un Infant, tot just nat, voltat d'una claror vivíssima. Tan viva era que l'aranya no pogué veure més que a l'Infant; sa esplèndida aureola s'estenia com una flama d'or per tot l'estable. Segurament hi hauria algú ab l'Infant, però a l'aranya li era impossible veureho. Cavilá llarch temps, perquè las aranyas són molt cavi-losas, més no pogué entendre com un Infant que feya tanta claror, plorava. Si ella n'hagués fet no més un bocinet, lo més just pera fer enrabiari a la comara lluerna, ja hauria estat contenta per tota la vida.

Siga com siga, l'aranya que, com ja he dit era molt bonatxassa, no podia sofrir que una criatura plorés—a n'ella se li havia mort una filleta quan tot just comensava a apendre de filar.—Per lo tant, la pobre aranya s'escorregué cap avall per la paret, després per las pallas y després per la barbeta rosada y suau de l'Infant, fentli pessigollas. L'Infant deixá de plorar, primer obrí'ls ulls ab la deliciosa admiració de las criaturas, y després s'iluminá ab un dols somriure, ab un somriure silenciós, com havian de serho tots los somriures de tota la vida del Nat a l'Estable, perquè'l riure que fa soroll es inventat pel dimoni, y encara per un dimoni de mal gust.

L'Infant, prenent l'aranya ab sas inelables manetas, l'aixecá enlaire, posantli demunt del cap una espurneta de claror.

L'aranya s'elevá a una altura prodigiosa, més amunt de l'estable, més amunt de la teulada del casal d'en Simeó, com si l'empenyés un ser invisible. Y no solament pujá, sino que s'allunyá y no poch y anava ràpidament, però sense inquietat,

y no sabia si la feya volar l'Infant o l'ale-
gria.
L'aranya atravesà per un seguit de
terras en que la gent parlava d'una ma-
nera diferent y duya vestits extranyes.
L'aranya no entenia absolutament res de
lo que passava. Cavila que caviàs, cavila
que cavilaràs, que diuen a las rondalles.
Los pardals, extranyament aixiribits
saltaven entre las branques nuas dels ar-
bres.

La lluna feya cara d'intensa admiració.
Las boiyas de l'aire dansavan d'alegria.
Las tendes de las casas, las cúpulas y
totas las cosas altas que podían veure a
l'aranya murmuravan, però l'aranya no
arribava a entendre'ls.

Un cego que captava, deixà caure'l pla-
tet a terra, exclamant:—Senyor, Senyor!
—Havia vist l'aranya.

Una dona, passant per un carrer, duya
una criatura que fins allavors no havia
parlat:—¡Oh, què bonich!—digué la po-
brissona alsant los brassos. (Això, natu-
ralment, dit en una llengua d'aquellas
que a Europa no més la saben los ale-
manys més sàberuts).

De prompte l'aranya's deturà.
Quan vetaquí que veu un vell venera-
ble, ab una barba blanca que li arribava
fins a la cintura, y que's posà dalt d'una
bestiassa bruna, d'alsaria gegantina. Y
ala, ala, ja tenim a l'aranya desfent camí,
y anant davant del vell. Al cap d'una pila
de temps de caminar, nostra amiga vegé
un vell, ab una barba blanca que li arri-
bava fins als genolls, montat en una bestia
negra. Lo segon vell s'ajuntà ab lo
primer y feren junts lo viatge. Al cap de
bon temps, se trobà ab ells un tercer,
més vellet encara, ab una barba blanca
que li arribava fins als peus, y que també
tenia blanca la bestiassa; tots tres avensa-
ren, seguint a l'aranya.

A l'últim nostra amiga arriba al portal
del pessebre: Aprop d'ell hi havia quatre
pastors.

—¡Oh, oh,—digueren,—guaytèu quina
estrella!

JOSEPH CARNER.

(Del llibret «Deu rondalles de Jesús Infant.»)

ELS REYS

Entre clarors d'aubada tremolosa
com llum que parpalleja dolsament,
vestits ab broderia primorosa,
arriban els tres Reys de l'Orient.

Somriuen els noys
s'alegran las ninas,
y esperan cofos
las sevas joguinas.

Las mares han promès als infantons
que'ls Reys los hi durán ricas ofrenas
si són obedients y bons minyons...
y pressentint que han de trobarlas plenas
han posat las sabatas als balcons.

Abans de ficarse al lliit
rublerts de goig y dalit
devant del pessebre cantan,
sa mare s'ha embadalit
escoltant aquell brigit
y aquellas cansons l'encantan...

«Anèm, pastors a Bethlèm
caminem, anèm, anèm...»
y no paran de cantar
«A Bethlèm me'n vull anà
vols venir tú rabadá...»
Jesús desde'l Cel se'ls mira
ab son rostre de bondat;
«Lo Desembre congelat
confús se retira,
Abril de flors coronat
que als àngels admira.»
¡Es hora d'anar al lliit!
dos colps ha exclamat la mare...
«Lo més de Maig ha florit
sens esser encara,
un lliri blanc es eixit
de fragancia rara.»

Avuy no's cansariau de cantar
de nit y de dia,
sa mare els ha tingut d'amonestar,
y'ls fills s'han condormit ab alegria.

Nit d'ensenyada ventura
que brillas com un estel
en la nostra edat més pura
y ab la forsa d'un anhel.
Nit prenada de dolcesas.
Nit de Reys, nit dels infants;
si'n prodigas d'ubriaguesas
si'n fas reviuere d'encants.

Quan los baylets s'han despertat
han correut cap al balcó
y han vist la hermosa realitat
de lo que ahir era il·lusió!
¡quántas joguinas hi han trobat!

Mare, la mare, feume un petó.

De cap a cap de Terra's va extenent
la flayre dels tres Reys del Orient...
els orfes han rebut el bes del ayre
y el seu goig ¡pobrissóns! no ha durat gayrel!

F. OLIVES Y SIMÓ.

Comentaris

Ha sigut nomenat alcalde D. Manel T.
Cuchi.

—Ja ho sabèm.

Es aquesta la contesta que, ben segur,
farà tothom que llegeixi aquests comenta-
ris. Es clar que ja'ns ho pensèm que ho
sabem, però n'hi han forsa que encara no
se'n han pogut avindre d'aquest nome-
nament que ha portat lo desconsol y'l pa-
vor entre la maynada canyellista.

—Com pot ser, si nosaltres ja teniam la
credencial a la butxaca! Impossible!

—Tal hi va qui no s'ho creu!—devia
pensar, segurament, lo nostre flamant
batlle. Jo tampoch m'ho creya y m'han
fet alcalde. Ja era hora!

L'altre competidor rumia, pensant ja en
la manera de fer la pau d'aquesta ensope-
gada, y seguint la costum establerta de
protestar, diu que ha enviat un telefonema
al seu atribulat què, que no sabent què fer
s'ha fet lo sòrt. Lo telefonema deya poch
més o menys aquestas paraulas:—Protes-
to, perque a Sants y a minyons, no'ls
promets que no'ls dons

Un altre descontent se lamentava de la
falta de consideració que ab ell havia tin-
gut lo govern y afegia molt seriós: A mi'm
tocava de dret perque jo valch més que'ls
altres; una march val cinch rals y encara
hi ha de més lo cambi.

Un altre...—perquè n'hi havia molts,
moltíssims... casi tants com regidors—un
d'ells, de cremat que estava, s'ha barallat
ab la Justicia, y no podent fer altra cosa
l'ha matada.

—Pitjor per vosaltres—ha dit—no ho
mereixeu que os administrei!

Un altre...

Deixemho, perque no acabariam may y
si'n parlavam massa, acabariam per no
entèndrens que es lo que, precisament, los
passa als regidors que ara s'han posat a
jugar a varas. Fan una contradansa d'allò
més alegre y divertida ab las tenencias
que uns y altres se van emportant cap a
casa perque'ls respectius xiquets las fassin
servir per passejarse.

La primera colla de tinents ha quedat
desempleyada y la tanda segona s'ha fet
càrrech de las varas per uns quants dies.
Semblan los governs de Madrid que cam-
bian tot sovint esperant que vinga un de
nou a rellevarlos; la semana entrant sa-
brèm en definitiva quins serán los verita-
bles propietaris.

Las comisions ja están arregladas a
gust dels descontents que per las vota-
cions resultan ser més nombrosos que'ls
satisfets. Això passa sempre, tota la vida.

—Ja que tú't fas petà'ls talls rodons,
nosaltres se menjarèm las costellas de la
mitjana.

Era justa y natural la compensació y ho
trobèm molt lògich, y mentres als uns los
afaitan, als altres los podan anar remul-
lant.

Y las aceras, donchs? Que ja las endo-
bleixen? Ne fan unas a l'altre costat que
són ben diferentas; la nit y'l dia.

Suposèm que es una probatura. Això està
molt bé; es convenient per tenir sempre a
la vista bons punts de comparació.

Nos sembla que no corria tanta pressa
fer las duas aceras; tant temps haviam pas-
sat. Ara no hi ha medi de passar per la
dreta ni per l'esquerra y ab lo fanch es
una delicia; vés per ahont vulguis, tot
arreu n'has de sortir enfangant.

Lo diumenge passat donava gust de
veure Tarragona. La gent anava amunt y
avall sense parar; tot eran animadas con-
versas. Aquells són tretze; aquells altres
són catorze, los de mes enllà són nou, los
de més ensà són vuit. Tots los tarragonins
sumavan y a ningú sortian bé'ls comptes.

Era natural; com que ningú contava
quan la huéspedeta y aquesta no havia vol-
gut donarhi dita; fins que va parlar no's
va poguer saber la xifra exacta. Ara passa'l
mateix, se tornan a fer sumas y més su-
mas y que's cas de trobar un resultat exacte!
Es que tampoch se compta ab la hués-
pedeta y aquesta huéspedeta la coneix lo se-
nyor batlle.

Y aquesta huéspedeta s'anomena cessan-
tia, paraula màgica que pot fer variar la
combinació més ben imaginada.

IMPRESIONS D'UNA VEU

No som d'aquella època en que més que
a veurer una òpera s'anava a sentir a un

artista; d'aquella època en que, la bondat
d'un cantant, se jutjava casi exclusiva-
ment pel número y duració dels aguts,
com més aguts mellor, y en la que, un
gall era severament castigat per un pù-
blich que tolerava inexactituts y deficien-
cias en indumentaria, decoració, massa
orquestral, etc. etc. Allavors s'escoltava
pacientment, religiosament, tota una in-
cabable serie de vocalisacions ab las que
un artista honrava'l seu professor de cant,
deixant anar la fantasia sense frè, mentres
no pifés un do, en un tenor, o un ja so-
bre agut, en una tiple lleugera.

Confessèm que'l teatre líric ha variat
molt, moltíssim; avuy s'exigeix art, s'obli-
ga als executants a una acció comú, únich
medi de que resulti un tot real o lo més
aproximat a la realitat, y en cambi d'aques-
ta sumissió dels artistes, un gall no's xiula
y no s'exigeixen aquells inverosímils
aguts, inhumans y antiartístichs.

Això no vol dir despreci envers la plà-
cida música italiana, en la que hi han
tresors d'inspiració y melodia, despulladas,
moltes vegadas, de las espléndidas vesti-
duras d'avuy. Encara que no som de dita
època, hem fruit de la frescura, de la dolsa
senzillesa d'aquellas notas, y sempre las
sentim ab goig. Per això anàrem lo pas-
sat dimecres al Teatre principal; anàrem
a recordar las nostras primeras visitas al
temple de l'art diví, y a oir una distingida
artista ab l'afany que és de suposar en un
apassionat per la música y sobre tot per lo
cant, en un fervent devot del cant con-
demnat als llarchs dejunis que l'aparta-
ment artístich de Tarragona imposa.

La mitja veu de la Stra. Polo'ns va im-
pressionar de debò; no's pot fer millor.
Passava per la nostra memoria una llarga
llista de famosas artistas y a cap la trova-
van superior a n'ella. Gust, sentiment,
seguretat, perfecta emissió y un timbre
suau, tendre, agradable. A forsa de recor-
dar nos va semblar oir la delicada y sim-
pática veu de la Pacini. Mes ¿perquè no
dirho? No s'en ofendrà la Stra. Polo; no
ens van convencer los forts, sobre tot los
aguts forts.

L'agudíssim registre de la tiple lleugera
corre'l perill de ésser ingrat; es molt difícil
vencer l'estridencia que l'acompanya; per
això, molts tiples lleugeras acudeixen al
recurs, en los aguts, d'amagar aquesta
estridencia, imitant la flauta y picant se-
cament la nota, y abans, en los públichs
acostumats al lirisme italià, això provocava
una tempestat d'aplausos, una ovació. No
cal anar molt lluny pera demostrarho;
aquí mateix; al mateix Teatre, fá uns
setze anys va ésser bojament ovacionada
la Josefina Huguet, precisament perque
(com deya'l públich) «no se sabia si era
una flauta o era veu humana la seva veu.»

Nosaltres, amants veritables de l'instru-
ment musical més perfecte, de la veu hu-
mana, aplaudim de tot cor a la senyoreta
Polo que no acudeix a semblant recurs.
Ella podrà no atacar vigorosa y ab segu-
retat los aguts, però tampoch amaga l'es-
tridencia ab recursos efectistas, y es perque
sap que avuy ja no's xiula una nota falsa
si es limit de registre; es perque sap que
l'art d'avuy, lo verdader, es tolerant ab
això que es secundari.

Nos va semblar que la senyoreta Polo
fora una gran soprano. La corda grave
y la mitja, per poch estudi d'adaptació
que fés al timbre normal, son potents y
plenas, y en quant a la mitja veu, en ab-
dós y en los aguts es perfecta.

¡Tant veritat que es en art una veu de
soprano o mezzo-soprano! Avuy son las
veus dominants; avuy, ab las óperas mo-
dernas, passionals, la veu de tiple lleugera
ab la seva tendresa d'infant, no's presta a
produir l'impresió de la realitat.

Sigui com vulgui, varem sortir del
Teatre molt ben impresionats. Aplaudi-
rem de debò, y considerèm a la senyoreta
Polo una distingidíssima cantant.

L'acompanyant, lo senyor Salvat, feu
quant va poguer donadas las imposibles
condicions en que tocava, ja que no es lo
mateix sapiguer tocar perfectament una
òpera, que acompanyarla a un cantant.
Vá fer tot quant va poguer y no's pot de-
manar més per las condiciones especialis-
simas a que va galantment, encarregar-se
de dit treball. Rebi l'amich Salvat lo
nostre aplauso, encara que sols siga en
gracia a la seva bona voluntat.

CARBONELL

NOVAS

En l'impossibilitat material de parlar en
la present edició del Concert que l'eminent
pianista polach, lo noy En Miecz Horsz-
owski, doná ahir nit al teatre Ateneu de
aquesta ciutat, prometièm ocupar nos de

aquest verdader aconteixement artístich
en nostre número vinent ab l'extensió
deguda.

Passadas las festas de Reys rependrà lo
Orfeo tarragoní los seus ensaigs setmanals
ab la regularitat d'avans. Després de la
pessa ultima ment ensajada, comensarán los
ensaigs de Crit de pàtria d'en Morera y
Cansó de noys d'en Grieg.

L'ingrés de nous orfeonistas continúa
ab entussiasme.

Hem rebut un exemplar de l'informe
pronunciat davant del Tribunal Provin-
cial de lo Contencios Administratiu, per
l'advocat D. Jesús Galán, en l'acte de la
vista del plet promogut per la companyia
«Aguas de Tarragona», contra la declara-
ció de la coducitat de la concessió que
li otorgá l'Ajuntament.

Agraím l'obsequi.

Lo dia primer d'any prengueren possessió
de llurs càrrechs los regidors elegits en las
darreras eleccions municipals, sense cap
incident digne de notarse.

De R. O. fou nomenat alcalde lo senyor
D. Manuel Tomás Cuchi, marianoista.

Desitjèm al Sr. Cuchi forsa acert en son
important càrrech y una voluntat y zel en
lo desempeny del mateix, que el fassi me-
reixedor de lluirlo ab aplauso de tots los
tarragonins, puig ara per ara tots no han
fet mes que ésser alcaldes de R. O. y res
mes.

Sobre tot Sr. Cuchi fassi'l favor de donar
una mirada als carrers del port y tinga
pietat d'aquells veïns.

Lo conegut escriptor senyor don R. Su-
riñach y Senties, ha tingut l'atenció de
remetrens un exemplar del seu drama es-
trenat darrerament a Barcelona ab bon
éxit y quin títol es Nívols en creu.

Agraím al senyor Suriñach Senties la
atenció tinguda ab nosaltres.

Llegim en los periódichs locals que ha
deixat de publicarse per una temporada
lo diari republicà La Justicia, orgue dels
federals d'en Nougués.

Tota la premsa local dedica entussias-
tas y merecuts elogis a nostre estimadís-
sim amich en Franc. Carbó per lo diplò-
ma que'l Sindicat Agricol de Constantí
dedica a D. Francisco del Cid, Director
de la Sucursal del Banch d'Espanya.

En lo pròxim número parlarèm de
aquesta nova obra d'art de l'amich Carbó.

TIP. DE FRANCESC SUGRAÑES, COMTE DE RIUS, 9

Ibarra y C.ª de Sevilla

Linia regular de grans vapors

Pera Valencia, Alacant, Cartagena, Almeria,
Málaga, Sevilla, Cádiz, Huelva, Vigo, Marín,
Villagarcía, Carril, Corunya, Ferrol, Rivadeo, Gi-
jón, Santander, Bilbao, Pasages, San Sebastián,
Bayonne, Bordeaux, Nantes, Dun-Kerque, Ha-
vré y París.

Sortirà d'aquest port lo dia 11 de Janer lo
vapor **Cabo Quejo**, son capitá don Pedro
Beascochea, admetent càrrega y passatgers pera'ls
citats ports.

Lo despatxa son consignatari D. Marián Pe-
res.

EMULSIÓN NADAL ÚNICA con 80 por 100,
Hipofosfito, aceite bacalao 1.ª, glicerofosfito,
Hipofosfito, glicerina, La mejor, reconstituyente,
tonico-nutritivo. Niños, viejos,
convalecencia, embargo, lactancia, tos, isis, escrofulas,
linfatismo, raqui-
tismo, anemias, diabetes, gota, dolores, nervios, Anestis Dros, Bonet y Codina, aprobación
Colegios Médicos y Farmacéuticos.—Medalla de plata. Farmacias y Droguerías.

JARABE HIPOFOSFITOS NADAL con Neurostina, Tónico, reconstituyente,
estimulante. Hipofosfitos de cal,
estroncina, hierro, manganeso, quinina, sosa, cusaína, tónico amargo y
neurostina (óloro orgánico). Anemia cerebral, enfermedades medulares, acidez digestiva,
delicadez, debilidad orgánica. Cúmple indicaciones hipofosfitos. Preparación esterilizada,
productos escogidos.—Medalla de plata. Farmacias y Droguerías.

PASTILLAS SERRA

son las mellors pera curar la **TOS**

Y todas las enfermedades de l'aparell respiratori perque modifican las mucosas, facilitan l'expectoració y treuen en un dia l'opresió del pit y la fadiga. Poden vendres sens cap perill, puig no contenen opi ni morfina.

A DOS RALS CAIXA

Farmacia del Centre de MANEL FONT, Rambla de Sant Joan, 57, Tarragona.—Teléfon 48

NEURASTENIAS

clorosis,
debilitat general,
anemia

se curan radicalment ab l'ús del

NEUROSTEÓGENO SUGRAÑES
EN TOTAS LAS FARMACIAS

Llevat de CERVESA

ESBERT

Es lo mellor pera curar radicalment tota classe de erupcions de la PELL, floriscos, supuracions, dermatossis, antrax, vespès, etc.

DE VENDA

en totas las bonas farmacias

Depòsit general:

Farmacia ESBERT

Unió, 22

TARRAGONA

PILDORAS VERDAS

ESBERT

Es la mellor preparació pera combater la pobresa de sanch, retrassos de la menstruació, anemia, etc.

Farmacia.—Unió, 22

TARRAGONA

TALLERS
d'Arts sumptuarias

FÉLIX RIBAS

Carretera de Castelló, TARRAGONA

Se construeix ab perfecció tot lo referent a Arts sumptuarias. Projectes y presupuestos detallats de las obras que ho requereixin.

Lo Camp de Tarragona

SETMANARI CATALANISTA

Redacció: Carrer Méndez Núñez 6, baixos. Administració: Rambla de St. Joan, 39. Llibreria y Centre de suscripcions de D. Sadurni Ginesta.

Preus de suscripció

Tarragona, trimestre..... 1'50 pta.
Foia..... 1'50 »
Extranjer..... 2'0 »
Número d'avuy..... 0'15 »

De venda en lo local de l'Associació Catalanista, carrer de Méndez Núñez, 6 y en la esmentada Llibreria.

Anuncis a preus reduits

EXCELSER

En Llanas ven uns paraigües de semi-seda y cutó, de color inalterable y teixit tantíssim hò, que resisteix tota proba al devall d'un canaló. Ademés, també té uns vanos ab pintats tan rebóns, que ni Rafel ni Murillo los podrian fer melló, a propòsit per regalos; causan gran admiració. Trobaran també sombrillas y un gran assortit de bastóns, parassols de totas menas que són molt barato y bons. Mellor dit: no hi ha cap casa en tan bonas condicions.

26.—Comte de Rius, 26.—TARRAGONA

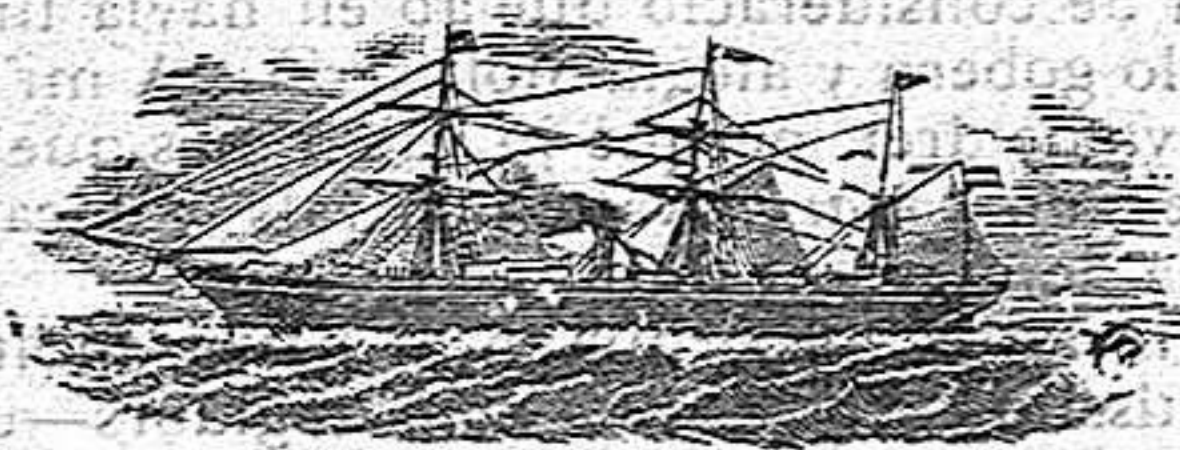
CENTRE DE SUSCRIPCIONS SADURNI GINESTA

RAMBLA DE SANT JOAN, 39, TARRAGONA

En aquest acreditat Centre que més anys compta d'existència a Tarragona en aquest ram, s'admeten suscripcions a totas las obras de Literatura, Ciéncia y Arts de las principals casas editorials d'Espanya, ja sia per quaderns setmanals o a plassos mensuals.

SE SUSCRIU TAMBÉ A LA

Biblioteca popular de L'Avenç y a la Il·lustració Catalana y a tota classe de Il·lustracions, Periòdichs y Revistas francesas, inglesas y alemanas.

SERVEYS
de la Companyia Transatlántica

Línia de Cuba y Méxic.—Lo dia 17 de Desembre sortirà de Bilbao, lo 20 de Santander y'l 21 de Coruña lo vapor Alfonso XIII, directament pera Habana y Veracruz. Admet passatge y càrrega pera Costafirme y Pacífich ab trasbord a Habana al vapor de la línia de Venezuela-Colombia. Combinacions pera'l litoral de Cuba y Isla de Santo Domingo.

Línia de Nova York, Cuba y Méxic. Lo dia 26 de Desembre sortirà de Barcelona'l 28 de Málaga y'l 30 de Cádiz, lo vapor Montevideo, directament pera Nova York, Habana y Veracruz. Combinacions pera distints punts dels Estats Units, litorals de Cuba y Isla de Santo Domingo. També admet passatge pera Puerto Plata ab trasbord a Habana.

Línia de Venezuela-Colombia.—Lo dia 11 de Desembre sortirà de Barcelona, lo 13 de Málaga y'l 15 de Cádiz, lo vapor Antonio Lopez, directament pera Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de La Palma, Puerto Rico, Habana, Puerto Limón, Colón, d'ahont surten lo 12 de cada mes pera Sabanilla, Curaçao, Puerto Cabello y La Guayra, admetent passatge y càrrega pera Veracruz ab trasbord a Habana. Combina pel ferrocarril de Panamá ab las companyias de navegació del Pacífich, pera quals ports admet passatge y càrrega ab bitllets y coneixements directes. Combinació pera'l litoral de Cuba y Puerto Rico. S'admet passatge pera Puerto Plata ab trasbord a Puerto Rico y pera Santo Domingo y San Pedro de Macoris y ab trasbord a Habana. També carrega pera Maracaibo Coro, Carupano y Camaná ab trasbord a Puerto Cabello y para Trinidad, ab trasbord a Curaçao.

Línia de Filipinas.—Lo dia 9 de Desembre sortirà de Barcelona, havent fet escalas intermitjas lo vapor Alicante, directament pera Génova, Port-Said, Suez, Colombo, Singapore y Manila, servint per trasbord los ports de la costa Oriental d'Àfrica, de l'India, Java, Sumatra, China, Japó y Australia.

Línia de Buenos Aires.—Lo dia 3 de Janer sortirà de Barcelona, lo 5 de Málaga y'l 7 de Cádiz, lo vapor P. de Sarrístegui, directament pera Santa Cruz de Tenerife, Montevideo y Buenos Aires.

Línia de Canarias.—Lo 17 de cada mes sortirà de Barcelona'l 18 de Valencia, lo 19 d'Alacant y'l 22 de Cádiz, lo vapor M. L. Villaverde, directament pera Tanger, Casablanca, Mazagán, Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife y Sta. Cruz de la Palma retornant a Santa Cruz de Tenerife pera emprenher lo viatge de retorn fent las escalas de Las Palmas, Cadiz, Alacant, Valencia y Barcelona.

Línia de Fernando Póo.—Lo dia 25 de Janer sortirà de Barcelona y'l 30 de Cádiz, lo vapor San Francisco, pera Fernando Póo, ab escalas a Casablanca, Mazagán y altres ports de la costa Occidental d'Àfrica y Golf de Guines.

Línia de Tanger.—Sortides de Cadiz: dijuns, dimecres y divendres.

Sortides de Tanger: dijars, dijous y dissabtes. Aquests vapors admeten càrrega en las condicions més favorables y passatgers, a quins la Companyia dona allotjament molt cómodo y tra-te esmerat, com ha acreditat en son dilatat servey. Rebaixas a familias. Preus convencionals pera camarots de luxe. Rebaixas pera passatgers d'anada y tornada. També s'admet càrrega y s'expenen passatges pera tots los ports del món servits per lineas regulars. La empresa pot assegurar las mercaderias que s'embarquin en los seus vapors.

AVIS IMPORTANT.—Rebaixa en los nòdits d'exportació.—La Companyia fa rebaixas de 30 per 100 en los nòdits de determinats articles, ab arregio a lo establert en la R. O. del Ministeri d'Agricultura, Industria y Comerç y Obras Públicas de 14 Abril de 1904, publicada a la Gaceta del dia 22 del mateix mes.

Serveys comercials.—La secció que d'aquests serveys té establerta la Companyia, s'encarrega de treballar a Ultramar los Mostruaris que li siguin entregats y de la colocació dels articles, qual venda, com ensaig, desitgin fer los Exportadors.

Pera més informes dirigirse a son agent D. EMILI BORRÁS.

AYGUA NAF SERRA

Aquesta triple aigua de flors de taronger, de perfumada y deliciosa aroma está elaborada ab la tendre, fresca y escullida del taronger agre y's vend en botellas de 1/4 de litre al preu d'una pesseta. A l'engrós importants descomptes. Farmacia y laboratori de A. Serra.—Reus. A la menuda: Farmacia del Centre.—Tarragona.—Demandar AYGUA NAF SERRA